

Brüssel, 16. september 2019
(OR. en)

12195/19

COARM 154
CFSP/PESC 684

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Kuupäev:	16. september 2019
Saaja:	Delegatsioonid
Eelmise dok nr:	ST 11718/19 INIT + COR 1
Teema:	Eelnõu: nõukogu järeldused relvaekspordi kontrolli käsitleva nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP läbivaatamise kohta

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu (üldasjad) poolt 16. septembril 2019 vastu võetud nõukogu järeldused relvaekspordi kontrolli käsitleva nõukogu 8. detsembri 2008. aasta ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP läbivaatamise kohta.

**NÕUKOGU JÄRELDUSED RELVAEKSPORDI KONTROLI KÄSITLEVA NÕUKOGU
8. DETSEMBRI 2008. AASTA ÜHISE SEISUKOHA 2008/944/ÜVJP LÄBIVAATAMISE
KOHTA**

1. Nõukogu tuletab meelde oma pühendumust tugevdada kontrolli sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi üle, võttes selleks vastu nõukogu 16. septembri 2019. aasta otsuse (ÜVJP) 2019/1560, millega muudetakse ühist seisukohta 2008/944/ÜVJP, ning oma pühendumust tugevdada koostööd ja soodustada lähenemist sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi valdkonnas ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) raames, kehtestades kõrged ühised standardid sõjatehnoloogia ja -varustuse edasitoimetamise haldamiseks kõikide liikmesriikide poolt ning neid standardeid järgides ja rakendades. Seda tegevust jätkatakse muu hulgas liikmesriikide vahelise asjakohase teabevahetuse kaudu, mis muu hulgas käsitleb keeldumisest teatamist ja teabe andmist relvaekspordipoliitika kohta, või määrates kindlaks võimalikud meetmed lähenemise edasiseks suurendamiseks. Sõjatehnoloogia ja -varustusega tuleks kaubelda vastutustundlikul ja aruandval viisil ning tuleks tõkestada selle kõrvale suunamist terroristide, kurjategijate ja teiste volitamata kasutajate kätte.
2. Nõukogu rõhutab, et vastutustundlik relvakaubanduspoliitika annab olulise panuse rahvusvahelise rahu ja julgeoleku säilitamisse ning inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamisse. Nõukogu uuendab oma pühendumust soodustada koostööd ja liikmesriikide põhimõtete lähendamist seoses sellise sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi tõkestamisega, mida võidakse kasutada siserepressioonideks või rahvusvaheliseks agressiooniks või mis võib suurendada piirkondlikku ebastabiilsust.

3. Nõukogu väljendab oma pühendumist jõupingutuste jätkamisele eesmärgiga edendada 24. detsembril 2014. aastal jõustunud relvakaubanduslepingu ülemaailmset kohaldamist ja tõhusat rakendamist. Nõukogu väljendab heameelt selle üle, et relvakaubanduslepinguga on nüüdseks ühinenud suur arv riike ning et valitseb rahvusvaheline suundumus lepingu ülemaailmse kohaldamise suunas. Nõukogu kutsub neid riike, kes seda veel teinud ei ole, üles lepinguga ühinema või selle ratifitseerima ning kuni ühinemise või ratifitseerimiseni lepingu sätteid järgima. Allakirjutanud riigid peaksid püüdma täita oma algselt võetud kohustuse ja viima ratifitseerimisprotsessi lõpule. Nõukogu on veendunud, et relvakaubanduslepingu suurem ülemaailmne kohaldamine ja tõhusam rakendamine edendab lepingu eesmärki, milleks on koostöö, läbipaistvuse ja vastutustundliku tegevuse tagamine rahvusvahelise relvakaubanduse reguleerimise kaudu, aidates seeläbi kaasa rahvusvahelisele rahule ja julgeolekule ning inimkannatuste vähendamisele.
4. Nõukogu väljendab heameelt, et liikmesriigid on uuendanud oma pühendumist õiguslikult siduva, nõukogu otsusega (ÜVJP) 2019/1560 muudetud ühise seisukoha järgimisele, ning rõhutab, kui oluline on põhjalikult hinnata sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordilitsentside taotluste vastavust ühises seisukohas sätestatud kriteeriumidele.
5. Nõukogu kinnitab taas ühist eesmärki, mida taotleti ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP vastuvõtmisega 2008. aastal. Nõukogu tuletab meelde oma 2012. aasta novembri ja 2015. aasta juuli järeldustes esitatud varasemat hinnangut, et ühise seisukoha rakendamisel on võimalik teha täiendavaid edusamme tavarelvade ekspordi valdkonnas liikmesriikide tegevuse maksimaalseks lähendamiseks. Sellega seoses peab nõukogu tervitatavaks, et ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP kasutusjuhendit on muudetud eesmärgiga hõlbustada veelgi ühise seisukohaga kehtestatud riskihindamiskriteeriumide kasutamist. Nõukogu rõhutab samuti, et nende kriteeriumide ühetaoline tõlgendamine ja ühtne kohaldamine toetab riikide relvaekspordi põhimõtete lähendamist.

6. Nõukogu kinnitab taas oma pühendumist rahvusvahelise relvakaubanduse läbipaistvuse tagamisele, võttes rea konkreetseid meetmeid, mille eesmärk on soodustada liikmesriikide relvaekspordi käsitlevat täpset, ühtset ja õigeaegset aruandlust. Need meetmed hõlmavad selgeid aruannete esitamise tähtpäevi ELi aastaaruande koostamiseks ning muudetud ühises seisukohas ja kasutusjuhendis lisasuuniste kehtestamist aruannete sisu ja aruandluse protsessi kohta.
7. Nõukogu peab tervitatavaks Euroopa välisteenistuse veebisaidil sellise otsingute tegemist võimaldava internetipõhise andmebaasi arendamist, mis võimaldab kõigil sidusrühmadel kasutajasõbralikul viisil otsida ja analüüsida andmeid liikmesriikide relvaekspordi kohta.
8. Seoses riiklikku relvaekspordipoliitikat käsitleva teabe vahetamisega liikmesriikide vahel märgib nõukogu, et läbivaadatud kasutusjuhendis on esitatud selle kohta selged suunised, ning peab tervitatavaks tavarelvastuse ekspordi töörühma (COARM) internetipõhise süsteemi laiendamist, et liikmesriikide vahel saaks teavet jagada ja vahetada ulatuslikumalt.
9. Tunnistades, kui olulised on jõupingutused, mida praegu tehakse töö tõhustamiseks sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli valdkonnas, teeb nõukogu tavarelvastuse ekspordi töörühmale ülesandeks:
 - a. jätkata selliste meetmete arutamist, mille abil toetada liikmesriike nende tegelikku eksporti kajastava teabe kogumisel ja selle kohta aru andmisel, eesmärgiga saavutada põhjalik aruandlus ja suurem läbipaistvus;
 - b. uurida võimalusi tavarelvastuse ekspordi töörühma töömeetodite edasiseks täiustamiseks;
 - c. uurida edasi, millist kasu võib saada litsentse väljastavatele ametnikele mõeldud andmebaasist, mis hõlbustaks asjakohase teabe leidmist, eelkõige kasutusjuhendis nimetatud allikatest.

10. Nõukogu võtab arvesse tehnika arengut sõjatehnoloogia ja -varustuse valdkonnas, tunnistades, et on oluline, et kõik asjakohased kaubad oleksid hõlmatud sõjaliste kaupade ekspordi kontrolli reguleerivate ühiste reeglitega.
11. Nõukogu märgib, et Euroopa kaitsesektori tööstusliku ja tehnoloogilise baasi tugevdamisega, mis aitab kaasa ühise välis- ja julgeolekupoliitika ning eelkõige Euroopa ühise julgeoleku- ja kaitsepoliitika rakendamisele, peaks kaasnema tihedam koostöö ja vastastikune lähenemine sõjatehnoloogia ja -varustuse ekspordi kontrolli vallas.
12. Vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 21 lõike 3 teisele lõigule tagab liit oma välistegevuse kui terviku ühtsuse oma välissuhete raames; sellega seoses märgib nõukogu, kui oluline on ühtne ekspordikontrollipoliitika kaitseotstarbeliste toodete ja kahesuguse kasutusega kaupade puhul.
13. Nõukogu tuletab meelde, et 19. novembril 2018. aastal võttis ta vastu uue ebaseaduslike väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitleva ELi strateegia „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“. Seda arvesse võttes teeb nõukogu tavarelvastuse ekspordi tööühmale ülesandeks kaaluda otsuse tegemist lõppkasutaja sertifikaatide kohta väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ekspordi jaoks.
14. Nõukogu teeb tavarelvastuse ekspordi tööühmale (COARM) ülesandeks hinnata ühise seisukoha 2008/944/ÜVJP, mida on muudetud nõukogu otsusega (ÜVJP) 2019/1560, rakendamist uuesti viie aasta pärast.